

Metodologia nauk społecznych - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Metodologia nauk społecznych
Kod przedmiotu	14.0-WP-SOCD-MNS
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Socjologia
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	drugiego stopnia z tyt. magistra
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2017/2018

Informacje o przedmiocie	
Semestr	1
Liczba punktów ECTS do zdobycia	6
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr Justyna Nyćkowiak

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	15	1	-	-	Egzamin
Ćwiczenia	30	2	-	-	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Zaznajomienie studentów z funkcjami nauki, z podstawowymi pojęciami metodologicznymi, specyfiką badań społecznych, procesem kształtowania się różnych sposobów poznania naukowego i ideału wiedzy naukowej; założeniami badań ilościowych i jakościowych; Opanowanie przez studentów umiejętności projektowania własnych badań naukowych, doboru adekwatnego do celu badań paradygmatu, umiejętności doboru lub konstruowania narzędzi badawczych.

Wymagania wstępne

Zakres tematyczny

Zakres tematyczny wykładu

1. Różne rodzaje praktyk społecznych, funkcje nauki, współczesna klasyfikacja nauk, źródła wiedzy.
2. Pojęcie teorii naukowej, prawa nauki, generalizacje historyczne.
3. Scjentyzm i pozytywistyczna koncepcja nauki; założenia współczesnego konstruktywizmu; konstruktywizm jako orientacja metodologiczna w badaniach socjologicznych.
4. Status nauk humanistycznych i osobiwości nauk społecznych.
5. Ideał socjologii niezaangażowanej w wartości oraz obecność wartości w uprawianiu nauki; pojęcie prawdy w nauce.
6. Składniki tekstów naukowych: definicje, hipotezy.
7. Etapy badań naukowych, dobór metody, zmiennych, wskaźników, próby.

Zakres tematyczny ćwiczeń

1. Inspiracje teoretyczne i praktyczne w badaniach społecznych.
2. Paradygmaty w naukach społecznych.
3. Prawa, teorie, pojęcia, definicje.
4. Planowanie i realizacja badań socjologicznych. Etapy procesu badawczego.
5. Cel badań, problemy badawcze.
6. Hipotezy, zmienne, wskaźniki.
7. Metody doboru respondentów.

Metody kształcenia

Wykład z prezentacją multimedialną;

Ćwiczenia z formułowania hipotez, konstruowania planu badań i narzędzi badawczych; praca z tekstem źródłowym, dyskusja

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągania efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student umie rozpoznać cechy interpretacji socjologicznej odróżniającej ją od interpretacji przeprowadzonej na gruncie pokrewnych nauk społecznych (np. psychologii, ekonomii, itp.); umie sformułować hipotezy dotyczące uwarunkowań społecznych, kulturowych i indywidualnych (cech osobowych jednostek).	• K_U01	• projekt	• Ćwiczenia
Student potrafi samodzielnie przygotować i zaprezentować pisemnie i ustnie uzasadnienie wybrania określonego problemu badawczego, przygotować plan badań oraz podstawowe narzędzie badawcze.	• K_U07	• projekt	• Ćwiczenia
Student umie dobrać literaturę socjologiczną, ekonomiczną, psychologiczną, kulturoznawczą do obranego problemu badawczego.	• K_K02	• projekt	• Ćwiczenia
Student umie wskazać i scharakteryzować cechy dystynktywne praktyki badawczej (naukowej) w odróżnieniu od innych rodzajów praktyki społecznej; Potrafi nazwać i scharakteryzować podstawowe funkcje nauki; potrafi objaśnić pojęcie paradygmatu i teorii naukowej oraz różne sposoby rozumienia prawdy.	• K_W11	• egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne	• Wykład
Student zna i potrafi wskazać zastosowania różnorodnych stanowisk metodologicznych służących do poznania naukowego w socjologii	• K_W02	• egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne	• Wykład

Warunki zaliczenia

Zaliczenie wykładu

Forma zaliczenia wykładu	Uwagi
Egzamin	Tak
Egzamin pisemny.	W formie pytań problemowych lub otwartych i zamkniętych (test)
Zakres materiału dotyczący egzaminu.	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach Sylabusem (wykład).
Zasady uzyskania oceny z wykładu.	Ocena z wykładu jest oceną z egzaminu.

Zaliczenie ćwiczeń

Forma zaliczenia ćwiczeń	Uwagi
Zaliczenie na ocenę	Tak
Przygotowanie projektu w formie pisemnej.	Przygotowanie projektu procesu badawczego na wybrany temat. Zgodność z tematem, poprawna struktura pracy, język, rzetelność, samodzielność wykonania pracy, odpowiedni dobór literatury przedmiotu..
Zasady uzyskania oceny z ćwiczeń.	Ocenę z ćwiczeń stanowić będzie ocena z przygotowanego projektu

Ocena końcowa

Oceny brane pod uwagę w przypadku oceny końcowej.	Uwagi:
Wykład + ćwiczenia kończące się uzyskaniem oceny.	Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny końcowej jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń i wykładu (3.0-5.0).
Zasady uzyskania oceny końcowej.	Ocena końcowa stanowi średnią arytmetyczną ocen z ćwiczeń i wykładu*.

Literatura podstawowa

1. Nowak S., Metodologia badań społecznych, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1985.
2. Ossowski S., O osobliwościach nauk społecznych, wyd. 4, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2001;
3. Sady W, Spór o racjonalność naukową od Poincarégo do Laudana; Fundacja na Rzecz Nauki Polskiej. Wydawnictwo „Funna”, Wrocław 2000.
4. Zybertowicz A, Konstruktywizm jako orientacja metodologiczna w badaniach społecznych, „ASK”. Społeczeństwo, Badania, Metody”, nr 8,/1999, ss. 7-28.
5. Amsterdamski S., Między historią a metodą. Spory o racjonalność nauki, Wydawnictwo PIW, Warszawa 1983.
6. Hajduk E., Hipoteza w badaniach społecznych, Wydawnictwo WSP, Zielona Góra 1998.
7. Babbie E., Badania społeczne w praktyce, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2003.
8. Elementy koncepcji badawczej i założenia metodologiczne, [Krzysztof Lisowski](#), Młodzież w czasach nieufności. Studenci zielonogórcy o sobie i innych / red. nauk. Maria Zielińska, Dorota Szaban .- Zielona Góra : Fundacja Obserwatorium Społeczne Inter Alia, 2016 - s. 16–23.
9. Lubuski Sondaż Społeczny - założenia, cele i problemy badań zachodniego pogranicza, [Krzysztof Lisowski](#), Transgraniczność w perspektywie socjologicznej. Pogranicza Polski w integrującej się Europie / pod red. nauk. Marii Zielińskiej, Beaty Trzop, Krzysztofa Lisowskiego .- Zielona Góra : Lubuskie Towarzystwo Naukowe, 2007 - s. 349–353.
10. Metodologiczne problemy w badaniach pokoleń. Wybrane zagadnienia, [Maria Zielińska](#), [Dorota Szaban](#), Rocznik Lubuski: zrozumieć społeczeństwo, zrozumieć pokolenia. Młodzież, młodość i pokoleniowość w analizach socjologicznych .- 2011, Tom 37, część 2, s. 33–47

Literatura uzupełniająca

1. Kotarbiski Tadeusz, Elementy teorii poznania, logiki formalnej i metodologii nauk, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1986.
2. Kryzys i schizma: antyscjentystyczne tendencje w socjologii współczesnej, wyboru dokonał i wstępem opatrzył Edmund Mokrzycki, T. 1 i 2, Wydawnictwo PIW, Warszawa 1984.

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr hab. Dorota Szaban, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 05-04-2018 14:58)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ